

Siun
SOTE

Ajankohtaiskatsaus

- Kumppanuuspäällikön rekrytointi käynnissä – tavoitteena marraskuun loppu
- Neuvottelurakenteen osalta työnjakoa sovitaan HVA:n sisällä
- Kohti vaikuttavaa osallisuutta- hankkeen (SITRA) suunnittelu ja hakuprosessi loppusuoralla (tulevaisuuslautakuntaan 12/22)
 - Haastavassa asemassa olevien äänen kuuluville saaminen osaksi päätöksentekoa ja palvelujen kehittämistä
 - Kohderyhmänä pilotointi nuorten ja kokemusasiantuntijoiden kautta

Ajankohtaisia nostoja

- Elintapaohjauksen pilotti Niinivaaralla (Tulevaisuuden sotekeskushanke): ryhmätoimintaa diabeetikoille 2 ryhmää ja pre-diabeetikkojen ryhmä, asiakkaita ohjautunut palveluun > 70 (elokuun lopusta) ! -> toiminnalle selvästi tarve, miten laajennetaan ? (palveluverkkosuunnitelma kysymyskin ?)
- Kuntien ja järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö esim. Ryhmätoiminnan toteuttamisessa kehitteillä
- Hyke- hankkeessa haettu resurssia mm. elintapaohjauksen hoito- ja palveluketjun kehittämiseen ja kuvaamiseen -> tietoperusta vuonna 2026 kunnossa

Ajankohtaisia nostoja

- Mielenterveystyö:
 - Hoito- ja palveluketjutyö : ADHD; päihteet ja pelaaminen (haitallinen käyttö); ahdistuksen hoito (valmiina mahdollisesti 3/2023)
 - Mielenterveysviikko 21.- 27.11.2022
 - Miepä kuuluu kaikille koulutukset pysyvästi
 - Videoklippejä ”Miepä voin hyvin” –arjen voimavaralähtöiset hyvinvointivideot (julkaisu viikolla47)

Koulutukset ja viestintä

EPT-hankkeessa

POHJOIS-KARJALAN
KANSANTERVEYDEN KESKUS

Pohjois-Karjalan
Sosiaaliturvayhdistys ry

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Tavoite 3: Lisätään ammattilaisten ja järjestötoimijoiden ehkäisevän päihdetyön osaamista. 1/3

- Koulutukset, järjestö ja seurakunta:
 - Ensihuoli-koulutus: 11.10.2022
 - Kohderyhmänä järjestöjen ja seurakuntien toimijat ja vapaaehtoiset
 - Osallistujia 15
 - Palaute: kokonaisarvosana 4,3/5
 - Päihteet ja pelaaminen puheeksi Pohjois-Karjalan järjestöjen ja seurakuntien toiminnassa 2.11.2022
 - Kohderyhmänä järjestöjen ja seurakuntien työntekijät
 - Osallistujia 12
 - Vuoden 2023 koulutusten suunnittelu aloitettu

Tavoite 3: Lisätään ammattilaisten ja järjestötoimijoiden ehkäisevän päihdetyön osaamista. 2/3

- Koulutukset, Siun sote:
 - Lääkkeiden väärinkäyttö, 9.11.2022
 - Raha- ja digipelaaminen, 15.11.2022
- Vuoden 2023 koulutusten suunnittelu on käynnissä
 - Koulutusten teemoja:
 - Puheeksiotto, mini-interventiot ja stigma
 - Kannabis
 - Uudet nikotiinituotteet ja ammattilaisen vieroittautumisen tuki
 - Rahapelaaminen
 - Digipelaaminen
 - Alkoholi ja ikäihmiset
 - Muut huumeaineet

Tavoite 3: Lisätään ammattilaisten ja järjestötoimijoiden ehkäisevän päihdetyön osaamista. 3/3

- Hoito- ja palveluketjun käyttöönottokoulutukset koulu- ja opiskeluterveydenhuollon henkilökunnalle syys-lokakuussa 2022
 - Osallistujia 70
 - Palaute: kokonaisarvosana koulutuskokonaisuudelle 4,1/5

Tavoite 4: Suunnitelmallinen, laadukas ja monikanavainen ehkäisevän päihdetyön viestintä lisääntyy.

- Viestintäryhmä on kokoontunut kolme kertaa
 - Pohjois-Karjalan EPT viestintäsuunnitelmaan nostetut viestintäkärjet (muiden EPT teemojen ohessa):
 - Nuoret: nikotiinituotteet ja kannabis
 - Aikuiset: alkoholin riskikäytön tunnistaminen
 - Ikäihmiset: alkoholin riskikäytön tunnistaminen
 - Päihteiden välittäminen alaikäisille

Viestintää EPT-teemoista 1/2

Karjalaiseen juttuvinkit:

- Huoli läheisen päihteiden käytöstä tai rahapelaamisesta
Kuinka selvitä arjessa huolen kanssa, Pohjois-Karjalan Päihdetilannekyselystä taustaa, EPT hoito- ja palveluketjun infolaatikon muodossa
- EPT viikko - Lääkkeiden väärinkäyttö: mitä lääkkeiden väärinkäyttö tarkoittaa? Mitä syitä käyttöön eri ryhmillä on?
- Nikotiinittomuus/nuuskattomuus urheiluseuroissa
- Ikäihmisten alkoholinkäytön taustalla olevat tekijät, miten näyttäytyy ja kuinka voidaan ehkäistä?

"Häpeä hälveni, kun ymmärsin, että alkoholisti on sairas" – Läheisten vertaisryhmässä moni kokee ensimmäistä kertaa aitoa tukea ja ymmärrystä – ja löytää toivon

Alkoholistien läheisten vertaisryhmissä moni voi kokea ensimmäistä kertaa, ettei ole yksin kokemustensa kanssa. Kuva: Jusa Hämäläinen

Viestintää EPT-teemoista 2/2

- Viestintää ajankohtaisista teemoista: sähkösavukkeet ja Pohjois-Karjalaiset nuoret
 - Mediatiedote, uutinen Siun soten sivuilla, somenostot, Karjalainen: verkossa 2.11. ja painetussa lehdessä 3.11., Heinäveden Lehti 2.11., Wilma-viesti vanhemmille ja huoltajille terveydenhoitajien kautta
- Suunnittelussa: viestintäkampanja koulujen päättäjien aikaan → pähteiden välittäminen alaikäisille

Siun sote: Sähkösavukkeiden suosio on lisääntynyt alaikäisillä merkittävästi Pohjois-Karjalassa syksyn aikana

Kuva: 123rf

🕒 2.11.2022 13:18

Arttu Koistinen

Pohjois-Karjalan puheeksioton kortit

OTA
PUHEEKSI
ALKOHOLI

Alkoholinkäyttöön liittyy monia terveysriskejä ja alkoholinkäyttö on yksi merkittävimmistä terveysuhista yhteiskunnassamme. Alkoholit vaikuttaa myös käyttäjän läheisiin, elämään, hyvinvointiin sekä tapaturmariskiinkin. Erityisen haitallista alkoholi on lapsille ja nuorille, ikääntyneille, odottaville äideille sekä tiettyjen sairauksien yhteydessä. Alkoholinkäytön ikäraja on 18 vuotta.

Näin otat alkoholin puheeksi

Voidaanko puhua alkoholin käytöstäsi?

Kysymys antaa henkilölle mahdollisuuden päättää keskustelun jatkumisesta. Kielteisellä vastauksella voit antaa esimerkiksi tämän kortin materiaalia tutustuttavaksi. Myönteisellä vastauksella jatketaan.

Miten käytät alkoholia?

Avoin kysymys: Kuuntele. Anna toisen kertoa itselleen sopivalla tavalla tästä elämän osa-alueesta (esim. kuinka paljon ja usein, missä seurassa, vaikuttaako tunteet tai elämäntilanne).

Mitä ajattelet omasta alkoholin käytöstäsi?

Oletko tyytyväinen tilanteeseesi?

Avoin kysymys: Muutoshalukkuuden tunnustelua. Henkilö saattaa huomata ristiriitaa oman toimintansa ja hyvinvointinsa välillä.

Apua, tukea ja hoitoa

Oma työterveyshuolto

Siun soten palvelut:

[Neuvolat](#) p. 013 330 2841

[Kouluterveydenhuolto](#)

[Opiskeluterveydenhuolto](#)

[Terveysasemat](#)

[Mielenterveys- ja päihdepalvelut](#)

Hoitokoordinaattori p. 013 330 2145

Järjestöpalvelut:

[JELLI.FI-verkkopalvelu](#) kokoaa yhteen tietoa yhdistyksistä, yhteisöistä sekä niiden toiminnasta Pohjois-Karjalan alueella

[Savo-Karjalan AA](#)

Valtakunnallinen tuki

[EHYT Päihdeneuvonta](#) p. 0800 900 45

[AA auttava puhelin](#) p. 09 750 200

[Sekasin-chat](#)

[Omaolo](#) - Alkoholinkäytön vähentämisen-
valmennus

Muita linkkejä

[Alkoholi | Päihdelinkki.fi](#)

[10 kysymystä alkoholinkäytöstä](#) (Audit)

[Audit-kysely yli 65-vuotiaille](#)

[Vähennä vähäsen](#) Opas alkoholinkäytön vähentämiseen

[Mielenterveystalo.fi](#) Juomisen hallinnan opas

[OttoMitta](#) aikuisen alkoholipäiväkirja

juomisen seuraamiseen ja hallintaan

TUTUSTU:

SIUN SOTEN ehkäisevän päihdetyön hoito- ja palveluketju

OTA PUHEEKSI -KORTIT 2022
POHJOIS-KARJALA

sote.fi

OTA PUHEEKSI LÄHEISEN HUOLI

Joka kolmas suomalainen elää päihderiippuvuuden lähellä. Myös raha- tai digipelaaminen koskettaa vahvasti läheisiä, sillä joka viidennellä on lähipiirissään rahapeliongelma. Tärkeän ihmisen ongelmallinen päihteiden käyttö, raha- tai digipelaaminen vaikuttaa aina myös lähipiiriin ja voi kuormittaa elämää merkittävästi sekä vaarantaa lasten hyvinvoinnin ja kehityksen. Haitallista toimintaa voi olla vaikea ymmärtää ja läheinen tarvitsee usein tukea ja tietoa sopeutuakseen tilanteeseen. Huoli saattaa tuntua ylivoimaiselta ja keinot auttamiseen tai oma jaksaminen voivat olla koetuksella. Perheen lisäksi myös muut läheiset tarvitsevat selviytymiskeinoja haastavassa tilanteessa. Huolen puheeksi ottaminen voi antaa läheiselle uusia näkökulmia tilanteeseen.

Näin kartoitat tuen tarvetta

Onko lähipiirissäsi joku, jonka päihteiden käyttö, raha- tai digipelaaminen huolettaa sinua? Voidaanko puhua asiasta?

Kysymys antaa henkilölle mahdollisuuden päättää keskustelun jatkumisesta. Kielteisellä vastauksella voit antaa esimerkiksi tämän kortin materiaalia tutustuttavaksi. Myönteisellä vastauksella jatketaan.

Miten läheisesi päihteiden käyttö, raha- tai digipelaaminen vaikuttaa vointiisi? Miten jaksat tilanteessa?

Avoin kysymys: Kuuntele. Anna toisen kertoa itselleen sopivalla tavalla tästä elämän osa-alueesta.

Oletko huolissasi päihteiden käytön, raha- tai digipelaamisen vaikutuksesta muihin perheenjäseniisi?

Aikaisin saatu apu ehkäisee usein ongelmien syvenemistä ja vähentää seurauksia läheisten hyvinvoinnille.

Apua, tukea ja hoitoa

Oma työterveyshuolto

Siun soten palvelut:

[Neuvolat](#) p. 013 330 2841

[Kouluterveydenhuolto](#)

[Opiskeluterveydenhuolto](#)

[Terveysasemat](#)

[Mielenterveys- ja päihdepalvelut](#)

Hoitokoordinaattori p. 013 330 2145

Järjestöpalvelut:

[JELLI.FI -verkkopalvelu](#) kokoaa yhteen tietoa yhdistyksistä, yhteisöistä sekä niiden toiminnasta Pohjois-Karjalan alueella

[Pohjois-Karjalan mielenterveysomaiset – FinFami ry](#)

[Pohjois-Karjalan Kriisikeskus](#)

TUTUSTU:

SIUN SOTEN ehkäisevän päihdetyön hoito- ja palveluketju

Valtakunnallinen tuki

[EHYT Päihdeneuvonta](#) p. 0800 900 45

[Kuivin jaloin -sivusto](#) päihderiippuvaisten läheisille

[Irti huumeista ry](#)

[Peluuri vertaistukea verkossa](#)

[Päihdelinkki oma-apu läheisille](#)

[Pelirajaton vertaistukea pelaajien läheisille](#)

Linkit huolen ilmaisemiseksi

[Lastensuojeluilmoitus](#)

[Huoli-ilmoitus](#) sosiaalihuollon tarpeessa olevasta henkilöstä

**KYSY
SELVENTÄVÄ
KYSYMYS**

Ehkäisevän päihdetyön viikko

7.-13.11.2022

- Koordinoi Ehkäisevän päihdetyön järjestöverkosto
- Teemana tänä vuonna lääkkeet, niistä keskustelu ja lääkkeiden väärinkäyttö
- Kampanjan kohderyhmänä ovat ensisijaisesti ehkäisevän työn parissa työskentelevät ammattilaiset
- Linkkejä ja materiaalia: [Lääkkeiden väärinkäyttö – vinkkejä nuorisotyön keskusteluihin](#) EHYT ry, [EHYT Bueno -minivisa: Mitä tiedät lääkkeistä?](#)
[Päihdelinkki: Lääkkeiden väärinkäyttö](#)
- [Materiaalit](#): verkkobanneri, somekuvia sekä huoneentaulu (A4) puheeksi ottamisen näkökulmasta

<https://www.ept-verkosto.fi/ept-viikko/>

Ehkäisevän päihdetyön toimintasuunnitelma 2023-2025 Pohjois-Karjala

Siun soten hyte-ohjausryhmän kokous 14.11.2022

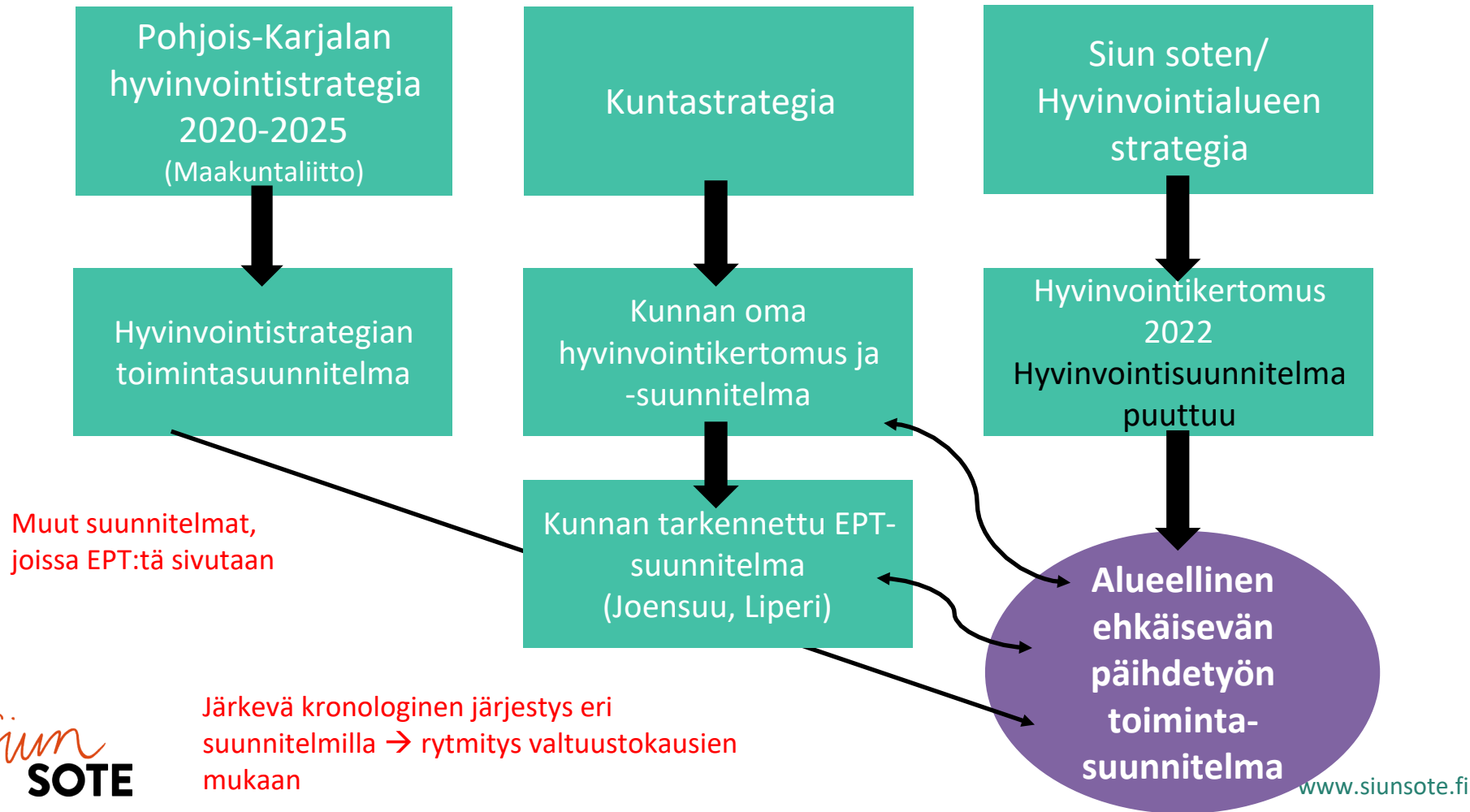
Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen lautakunta 17.11.2022

Taustaa

- EPT:n perusrakenteisiin kuuluu EPT-työtä ohjaava suunnitelma
- Hyvinvointialueen tehtävänä yhteensovittaa alueen EPT-työtä
 - suunnitelma toimii työvälineenä siihen
 - selkiyttää, mikä on kunnan tehtävää ja mikä hyvinvointialueen tehtävää
- Ehkäisevän päihdetyön huomioiminen osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä sitä koskevaa suunnittelua ja seurantaa
- Tarkoituksena tuoda suunnitelman muotoon erityisesti ***lakisääteiset EPT-tehtävät ja EPT:n ajankohtaiset kehittämistoimet***
- Siun soten hyvinvointikertomuksessa: laaditaan ehkäisevän päihdetyön toimintasuunnitelma vuonna 2022

Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma (THL 2022)

- Linjaa pitkän tähtäimen tavoitteista ja toimista.
- Kokooa yhteen koko EPT-kokonaisuuden ja mahdollistaa sen johtamisen ja suunnitelmallisen kehittämisen.
- Sisältää eri EPT-sisällöt ja ikäryhmät huomioivan nykytilanteen kuvauksen.
- Sisältää tarpeista käsin määritellyt tavoitteet tuleville vuosille.
- Sisältää kansallisiin suosituksiin ja tutkittuun tietoon perustuvat toimet + vastuutahot.
- Määrittää tulos- ja prosessimittarit, joilla onnistumista seurataan.

EPT-toimintasuunnitelman vaiheet

- Työstäminen aloitettu 5/2022
- Pohjalla tiedot maakunnan, Siun soten ja kuntien hyte-suunnitelmista ja vastaavista
- Pohjois-Karjalan EPT-verkoston kommentit ja käsittely: 10-11/22
 - Kunnat
 - PKSotu, Kansanterveyden keskus, P-K:n syöpäyhdistys, Pelituki
 - AVI
 - Poliisi
- Siun soten hyte-ohjausryhmä 14.11. →
- Hyvinvointialueen hyte-lautakunnan käsittely 12/22?
- Vaikuttamistoimielinten käsittely -> miten lautakunta evästää?

Ensimmäinen laatuaan, prosessi ei täydellinen 😊

Sisältö

1 Johdanto	3
2 Ehkäisevää päihdetyötä ohjaavat lait, strategiat ja suunnitelmat.....	5
2.1 Lakisäätöiset tehtävät.....	5
2.2 Ehkäisevää päihdetyötä ohjaavat kansalliset ja maakunnalliset strategiat ja suunnitelmat.....	5
3 Ehkäisevän päihdetyön rakenteet Pohjois-Karjalassa	7
3.1 Ehkäisevän päihdetyön rakenteet kunnissa	7
3.2 Ehkäisevän päihdetyön rakenteet hyvinvointialueella	8
3.3. Pohjois-Karjalassa toimivat ehkäisevän päihdetyön verkostot	8
3.4 Osallisuusrakenteet ehkäisevässä päihdetyössä	8
4 Päihteiden käyttö ja pelaaminen sekä niiden aiheuttamat haitat Pohjois-Karjalassa	10
4.1 Päihteiden käyttö ja pelaaminen Pohjois-Karjalassa ikäryhmittäin ja sukupuolittain	10
4.2 Päihdetilannekyselyn keskeiset tulokset	13
4.3 Hyvinvointialueen HYTE-kerroin: alkoholinkäytön mini-interventiot.....	14
5 Johtopäätökset ja kehittämistarpeet.....	15
6 Ehkäisevän päihdetyön toimintasuunnitelma 2023-2025	17
Lähteet.....	22

Keskusteluun

- Erityisesti sotea koskevat kohdat suunnitelmassa
 - Päihteiden ja pelaamisen systemaattinen puheeksiotto (+mini-interventio) EPT-hoito- ja palveluketjun mukaisesti
 - Vanhemmuuden tuen mallit: Lapset puheeksi, Voimaperheet, Vahvuutta vanhemmuuteen, sähköinen perhekeskus? → yhteys perhekeskussuunnitelmaan?
 - Tupakaton sote-toimintaperiaatteet ja siihen liittyvät toimet, nostetaanko suunnitelmaan?
 - Sote-ammattilaisille suunnatut koulutukset
 - Päihteitä käyttävien raskaana olevien naisten ja vauvaperheiden palveluketjujen ja palvelukokonaisuuksien kehittäminen (Vauras-hanke)?
- Millä tavalla huomioidaan suunnitelmassa haittoja vähentävä työ?
 - Päihteitä käyttävien matalan kynnyksen palvelukeskuksen perustaminen Joensuuhun?
- Huom! Suunnitelmaan ei ole tarkoitus listata kaikkea mahdollista, mikä on ehkäisevää päihdetyötä (esim. yleinen hyvinvointia ja terveyttä edistävä kuntien ja hyvinvointialueen sekä muiden toimijoiden ”perustoiminta” ja palvelut), vaan **keskeiset kehitettävät/näyttöön perustuvat toimet**

• Suunnitelma kommentoitavissa Teamsissa 30.11. asti.

Hyte ja strategia

- Strategian 1. tavoite: **Toimintamme lähtökohtana on ennaltaehkäisy sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen yhteistyössä asukkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa.**
- Mittaaminen:
 - Prosessi-indikaattorit ovk-tasolla (sovelletusti)
 - Tulos- ja prosessi-indikaattorit vuositaso
 - Ei täysin ideaali :
 - Ikäihmisten asiat eivät esillä ehkä riittävästi prosessi-indikaattoreissa? Kaatuminen?

Hytelautakunnan suunnitelma- ja ohjelmatyön organisointi ja virkamiesvalmistelu -taustaa

- Suunnitelma-, ohjelma- ja hyvinvointikertomustyö on varsin jäsentymätön kokonaisuus, jota ohjaa usea laaja normisto -> valmistelu ja käsittelypolut eroavat keskenään
- Suunnitelma/ohjetyö kytkeytyy nyt joulukuussa päätettävään yhteistyörakenteeseen
- Hyvinvointialuestrategia –palvelustrategia I. - suunnitelmat ja ohjelmat -> minkälainen dokumenttikokonaisuus?
- Vaikuttamistoimielimet käsittelevät suunnitelmat relevanteilta osin
- Hyvinvointikertomus ja –suunnitelma ns. kattodokumentti?
 - 13.6.2023 suunniteltu valtuusto käsittelee kokonaisuutta ?

Hytelautakunnan suunnitelma- ja ohjelmatyön tehtävät

3. päättää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteistä, ja antaa niistä lausunnon hallitukselle talousarviovalmistelua varten hyvinvointivajeiden näkökulmasta (tehty)
4. vastaa **alueellisen opiskeluhuoltosuunnitelman** valmistelusta hallitukselle (aluevaltuustossa hyväksyttävä) sekä seuraa sen toteutumista
5. vastaa **alueellisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman** lastensuojelulain (417/2007) 12 § valmistelusta hallitukselle sekä seuraa sen toteutumista,
6. vastaa **ikäntyneen väestön tukemiseksi tehtävän suunnitelman** valmistelusta hallitukselle (aluevaltuustossa hyväksyttävä) sekä seuraa sen toteutumista,
7. vastaa **neuvolatoiminnan, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä lasten ja nuorten ehkäisevän suunterveydenhuollon toimintaohjelman** valmistelusta hallitukselle ja seuraa sen toteutumista,
8. 9. vastaa **alueellisen hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman valmistelusta hallitukselle (aluevaltuustossa hyväksyttävä) ja arvioi sen toteutumista,**
11. **käsittelee ja tarvittaessa hyväksyy** hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kansalliset ohjelmat ja suositukset, ja antaa niistä lausunnon hallitukselle talousarviovalmistelua varten,

Lapsia ja nuoria koskevat suunnitelmat ovat iso kokonaisuus :

- Alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma
- Alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
- Neuvolatoiminnan, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä lasten ja nuorten ehkäisevän suunterveydenhuollon toimintaohjelman
- Peke toimintasuunnitelma

Perhekeskuksen toimintasuunnitelma

- Hytelautakunta **päättää** hyvinvointialueen osalta toimintasuunnitelmasta, joka koskee lasten, nuorten ja perheiden palvelujen järjestämistä perhekeskusverkostoissa, seuraa sen toteutumista ja vastaa em. toiminnan strategisesta ohjauksesta hyvinvointialueen osalta
- Luonnos suunnitelmasta 28.10.2022 päiväyksellä liitteenä
- Lautakunta päättää 12.1. / 2.2.2023?
- Operatiivinen valmisteluvastuu Sonja Hartikainen ja Minna Hurmekoski

Alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma

- Hytelautakunta vastaa **alueellisen opiskeluhuoltosuunnitelman** valmistelusta hallitukselle (aluevaltuustossa hyväksyttävä) sekä seuraa sen toteutumista
- Vastuuhenkilöt Leena Korhonen ja Susanna Wilen, operatiivisessa koordinaatiovastuussa Sonja Hartikainen
- Käsittely 13.6.2023 valtuustossa -> Hallituksessa 1.6.2023 -> lautakunnassa 4.5.2023 ja sitä ennen vaikuttamistoimielinkäsittelyt

Alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma

- HYVINVOINTIALUE (OpHL 13 a §, ThL 15 a § 4. mom)
 - laatii alueellisen opiskeluhuoltosuunnitelman opiskeluhuoltopalvelujen järjestämiseksi
 - valmistellaan alueellisessa opiskeluhuollon yhteistyöryhmässä
 - hyväksytään hyvinvointialueen aluevaltuustossa valtuustokausittain , seurataan toteutumista ja tarkistetaan tarvittaessa
 - liitetään alueelliseen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan
 - alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma sisältää opiskeluhuollon alueellisen toteuttamisen tavoitteet ja periaatteet sekä toimet suunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi
 - alueellinen suunnitelma perustuu koulutuksen järjestäjien suunnitelmiin ja se sisältää:
 - suunnitelma hv-alueen ja koulutuksen järjestäjien välisestä yhteistyöstä;
 - koulutuksen järjestäjien arviot opiskeluhuoltopalvelujen kokonaistarpeesta sekä muut toimenpiteet;
 - suunnitelma opiskeluhuoltopalvelujen voimavarojen kohdentamisesta

Neuvolatoiminnan, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä lasten ja nuorten ehkäisevän suunterveydenhuollon toimintaohjelma

- Asetus 338/2011 -> muutos lausunnoilla : Jatkossa alueellinen neuvolasuunnitelma ja opiskeluhuoltosuunnitelma ? -> muutetaan hallintosäätöä tarvittaessa (1.1.2023 muutos) -> lautakunnan mielipide , eriytetäänkö jo nyt ?
- Vastuhenkilö Susanna Wilen ja operatiivisesta valmistelusta vastaavana Anita Lindevall ja Hanne Välilä
- Hytelautakunta vastaa valmistelusta hallitukselle ja seuraa toteutumista
- Käsittelyaikataulu: Hallitus 2.3. 2023 -> lautakunta 2.2.2023, tammikuussa vaikuttamistoimielimet

Hyvinvointialue ja Alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

- HYVINVOINTIALUE
 - laatii lastensuojelun järjestämiseksi ja kehittämiseksi hyvinvointialueen toimintaa koskeva alueellisen lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman
 - hyväksytään hyvinvointialueen aluevaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa
 - otetaan huomioon talousarviota ja suunnitelmaa palvelustrategiaa laadittaessa
 - on osa hyvinvointi-alueen hyvinvointisuunnitelmaa
 - Alueellinen lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sisältää tiedot:
 - lasten ja nuorten kasvuoloista sekä hyvinvoinnin tilasta alueella;
 - lasten ja nuorten hyvinvointia edistävästä sekä ongelmia ehkäisevistä toimista ja palveluista alueella;
 - lastensuojelun tarpeesta hyvinvointialueella;
 - lastensuojeluun varattavista voimavaroista;
 - lastensuojelulain mukaisten tehtävien hoitamiseksi käytettävissä olevasta lastensuojelun palvelujärjestelmästä;
 - yhteistyön järjestämisestä eri viranomaisten sekä lapsille ja nuorille palveluja tuottavien yhteisöjen ja laitosten välillä;
 - suunnitelman toteuttamisesta ja seurannasta

Alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

- Vastuuhenkilöt Leena Korhonen , operatiivinen koordinaatiovastuu Maarit Haatainen
- Osa alueellista hyvinvointikertomus- ja suunnitelmatyötä
- Hytelautakunta valmistelee hallitukselle -> valtuustokäsittely osana hyvinvointikertomusprosessia, tavoitteena valtuuston kokous 13.6.2023
 - Hallitus 1.6.2023
 - Hytelautakunta 4.5.2023
 - Vaikuttamistoimielinkäsittely huhtikuu ?
 - Käsittelyyn menevä versio valmis maaliskuun lopussa 2023?

Vastaa ikääntyneen väestön tukemiseksi tehtävän suunnitelman valmistelusta hallitukselle (aluevaltuustossa hyväksyttävä) sekä seuraa sen toteutumista,

Suunnitelman sisältö

Vanhuspalvelulain (980/2012) mukaan suunnitelmassa

1. arvioidaan ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tila
2. määritellään tavoitteet ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi ja palvelujen kehittämiseksi
3. määritellään toimenpiteet, joilla kunta vastaa tavoitteiden toteutumisesta ja arvioidaan voimavarat, jotka tarvitaan tavoitteiden toteuttamiseksi
4. määritellään eri toimialojen vastuut toimenpiteiden toteuttamisessa ja
5. määritellään, miten kunta toteuttaa yhteistyötä kunnan eri toimialojen, julkisten tahojen, yritysten sekä järjestöjen ja muiden yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa.

Ikääntyneiden suunnitelma, alustava aikataulu

- Suunnitelman vastuhenkilö Eija Rieppo , operatiivisesta valmistelusta vastaa hyteyhteyshenkilö, palvelujohtaja Hannele Komu
- Aikataulu (alustava):

Ikäalueen joti:n käsittely	15.3.23
Suunnitelma 1. versio valmis	30.3.23
Vaikuttamistoimielinkäsittely	? Maaliskuu?
Hytelautakunta	6.4.23
Hallitus	4.5.23
Valtuusto	16.5.23

Linjattavaa ja keskusteltavaa

Miten halutaan toimeenpanna hallintosäännön 9§: kohta 11 :

”käsittelee ja tarvittaessa hyväksyy hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kansalliset ohjelmat ja suositukset, ja antaa niistä lausunnon hallitukselle talousarviovalmistelua varten”

Käynnissä olevat ohjelmat THL

- [Ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelma](#) (vastuuyksikkö thl:ssä hyte)!
- [Harvinaissairauksien kansallinen koordinaatio](#) (Hyvinvointivaltion tutkimus ja uudistaminen)
- [Itsemurhien ehkäisyohjelma 2020–2030](#) (yhdenvertaisuus, toisaalta hytelinkki)!
- [Kansallinen lasten ja nuorten turvallisuuden edistämisen ohjelma](#) (hyte)!
- [Kansallinen mielenterveysstrategia](#) (yhdenvertaisuus)
- [Kansallinen sisäilma ja terveys -ohjelma 2018–2028](#) (ympäristöterveys)
- [Kotona asumisen teknologiat ikäihmisille -ohjelma \(KATI\)](#) (tiedolla johtaminen)
- [Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma \(LAPE\)](#) (tiedolla johtaminen)
- [Sosiaalihuollon kehittämisohjelma](#) (tiedolla johtaminen ja vertaiskehittäminen)
- [Sote-tiedolla johtamisen, ohjauksen ja valvonnan toimeenpano-ohjelma \(Toivo\)](#)
- [Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –ohjelma](#) (tiedolla johtaminen ja vertaiskehittäminen)
- [Työkykyohjelma](#) (yhdenvertaisuus ja osallisuus)
- [Väkivallaton lapsuus -toimenpidesuunnitelma 2020–2025](#) (hyte)!

Seuranta ja arviointi

- Joulukuussa 2023 lautakunta arvioisi ensimmäisen kerran ohjelma- ja suunnitelma kokonaisuuksien toteutumista
- Tämän jälkeen arviointi ja seuranta puolivuositain ?